

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat

www.iphes.cat

Posen al descobert centenars de gravats prehistòrics a les Muntanyes de Prades

El conjunt està format per més de 250 gravats prehistòrics situats a l'anomenada Roca de les Ferradures de l'antic poble dels Cogullons, al terme municipal de Montblanc

El conjunt converteix aquest jaciment en un dels més importants de Catalunya pel que fa a gravats rupestres postpaleolítics

Tarragona, 8 de juny de 2023. Els treballs de neteja i documentació que està duent a terme aquests dies un equip de l'IPHES-CERCA encapçalat per Josep Maria Vergès i Míriam Salas, ha posat al descobert **més de 250 gravats postpaleolítics** en l'indret conegut com a Roca de les Ferradures, a l'antic poble dels Cogullons (Montblanc), situat en una de les zones amb major concentració d'abrics amb conjunts d'art rupestre de les Muntanyes de Prades. El conjunt es troba **a l'aire lliure**, en una superfície de roca sorrenca de centenars de metres, fet que **converteix aquest jaciment, tant per l'extensió com pel nombre i varietat de representacions, en un dels més importants de Catalunya pel que fa a gravats rupestres postpaleolítics.**

Un jaciment molt més gran del que es pensava

Aquest conjunt de gravats va ser descobert a finals de la dècada de 1970 per Ramon Capdevila, aficionat a l'arqueologia i antic col·laborador d'en Salvador Vilaseca, però, més enllà de la publicació d'algunes fotografies i comentaris, mai havia estat objecte d'estudi, ni se li havia donat gaire importància. **Els treballs realitzats per l'IPHES-CERCA han permès descobrir molts més gravats dels que es coneixien**, alguns d'ells en un estat de conservació extraordinari, i posar de manifest que aquests no es concentren sols a l'indret conegut com Roca de les Ferradures, sinó que **s'estenen per una extensió de terreny de centenars de metres.**

Possible espai sagrat

Els gravats es situen al terra, realitzats mitjançant la tècnica del picotejat, sobre la superfície d'una extensa formació rocosa de gres vermell. En alguns casos, un cop finalitzat el procés de picotejat, es polia l'interior del solc, per eliminar-ne les marques dels cops i fer-lo més regular.

Entre els gravats localitzats hi ha una **gran varietat de formes i motius, alguns d'ells formant escenes**. Els més representats són les anomenades ferradures, que donen nom al jaciment, i les creus, que en realitat es pensa que són representacions d'antropomorfs molt simplificades. Però **les representacions més singulars són les d'antropomorfs amb els braços en creu i grans mans obertes, molt desproporcionades en relació al cos, que destaquen com a personatges dominants entre la resta, tant per les dimensions, alguns fan més de mig metre d'alçada, com pels detalls de les figures.**

La hipòtesi sobre la cronologia dels gravats és que els primers es podien haver realitzat a finals del Calcolític i inicis de l'edat del Bronze, fa poc més de 4000 anys, però que també se'n realitzaren durant l'edat del Ferro i, possiblement, en moments posteriors. Això implica que, si com es pensa, **aquest gravats estan relacionats amb algun tipus de culte o cerimònia**, aquest s'hauria mantingut durant més d'un miler d'anys.

De fet, l'excavació realitzada per l'IPHES-CERCA a la Cova del Minaire i el re-estudi dels materials recuperats per Salvador Vilaseca a la Cova de les Gralles, ambdues situades vora els Cogullons, han permès documentar evidències de poblament intens en aquest indret ara fa entre 4.300 i 4.000 anys, durant el Calcolític, així com la presència humana durant l'edat del Bronze, l'edat del Ferro i l'època romana.

Documentació 3D per la recerca, la divulgació i la conservació

Els gravats han estat documentats mitjançant escàner 3D i fotogrametria, per tal d'obtenir-ne models 3D d'alta resolució, tant a nivell de malla com de textura. Aquests permetran fer-ne l'estudi detallat i la difusió a nivell virtual, constituït alhora una eina de primer nivell per garantir-ne la conservació i la preservació.

Els treballs han estat finançats per l'Ajuntament de Montblanc, pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en el marc del projecte quadriennal de recerca "Evolució paleoambiental i poblament prehistòric a les conques dels rius Francolí, Gaià, Siurana i rieres del Camp de Tarragona", i compten amb el suport del Centre d'Interpretació d'Art Rupestre de les Muntanyes de Prades, el Consell Comarcal de la Conca de Barberà, i la col·laboració de M. Glòria i Joan Sabaté Masdeu, propietaris dels terrenys on es troba el jaciment.